

DOI: [10.58423/2786-6742/2025-9-175-188](https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-9-175-188)

УДК 336.7:330.131.7-042.3:339.54(73)

Катерина КАНТЕМИР

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, Україна

ORCID ID: [0009-0008-8254-8374](https://orcid.org/0009-0008-8254-8374)

Марина ШУБА

к .е. н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, Україна

ORCID ID: [0000-0003-2581-6914](https://orcid.org/0000-0003-2581-6914)

e-mail: marinashuba@karazin.ua

(Corresponding author)

ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА США ЯК ТРИГЕР ДЛЯ ВОЛАТИЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

Анотація. У сучасних умовах глобалізації торговельна політика провідних економік світу відіграє ключову роль у формуванні тенденцій на міжнародних фінансових ринках. Останніми роками політика США, зокрема запровадження митних тарифів та інших торговельних обмежень, стала потужним тригером фінансової волатильності. Такі заходи не лише змінили структуру світової торгівлі, в її посилили невизначеність серед інвесторів, спричинивши значні коливання фондових індексів, валютних курсів і міжнародних потоків капіталу. Метою дослідження є визначення впливу торговельної політики США на динаміку фінансових ринків та її ролі у формуванні економічної нестабільності на глобальному рівні.

У роботі описані ключові етапи реалізації тарифної політики США у першому півріччі 2025 року, включаючи запроваджені заходи та публічні заяви адміністрації Дональда Трампа, що суттєво впливали на настрої учасників ринку та динаміку глобальних фінансових індикаторів. Проаналізовано поведінку індексу волатильності VIX як інтегрального показника очікуваної нестабільності на фінансових ринках. Особливу увагу приділено динаміці провідних фондових ринків США – S&P 500 та Dow Jones Industrial Average – протягом березня – квітня 2025 року, що позначилися найвищим рівнем ринкової напруги у зв'язку з ескалацією торговельних обмежень. Досліджено реакцію європейських фінансових ринків (на прикладі індексу STOXX 600), а також динаміку основних біржових індексів Азійсько-Тихоокеанського регіону, зокрема Hang Seng, Nikkei 225 і Shanghai Composite. Здійснено кореляційний аналіз між індексом невизначеності торговельної політики (TPU), індексом VIX, фондовими індексами S&P 500 і NASDAQ, а також індексом долара США (DXY) з метою виявлення ступеня взаємозв'язку між торговельними ініціативами США та фінансовою реакцією глобальних ринків. Узагальнено основні наслідки торговельної політики США, яка значно впливає на стабільність глобальних фінансових ринків. Зроблено висновок, що торговельна політика США, зокрема застосування тарифів та жорстких регуляторних обмежень, спричиняє

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

підвищену волатильність фондових та інших міжнародних фінансових ринків. Це проявляється у зниженні основних фондових індексів, зростанні волатильності активів, коливаннях валютних курсів та зниженні довіри інвесторів, що негативно впливає на прибутковість інвестицій і погіршує інвестиційний клімат на світовому рівні.

Ключові слова: торговельна політика, волатильність фінансових ринків, мита, тарифна політика, фондовий ринок, фондовий індекс.

JEL Classification: F13, G15

Absztrakt. A globalizáció jelenlegi körülményei között a világ vezető gazdaságainak kereskedelmi politikája kulcsszerepet játszik a nemzetközi pénzügyi piacok tendenciáinak alakításában. Az elmúlt években az Egyesült Államok politikája, különösen a vámok és egyéb kereskedelmi korlátozások bevezetése, erőteljes tényezővé vált a pénzügyi volatilitás kiváltásában. Az ilyen intézkedések nemcsak a globális kereskedelem szerkezetét változtatták meg, hanem fokozzák a befektetők körében tapasztalható bizonytalanságot is, ami jelentős ingadozásokat okozott a tőzsdeindexekben, devizaárfolyamokban és a nemzetközi tőkeáramlásban. A kutatás célja az Egyesült Államok kereskedelmi politikájának hatása a pénzügyi piacok dinamikájára, valamint szerepe a globális gazdasági instabilitás kialakulásában.

A tanulmány bemutatja az Egyesült Államok tarifapolitikájának megvalósításának kulcsfontosságú szakaszait 2025 első felében, beleértve az alkalmazott intézkedéseket és Donald Trump adminisztrációjának nyilvános nyilatkozatait, amelyek jelentős hatással voltak a piaci szereplők hangulatára és a globális pénzügyi mutatók dinamikájára. Elemzésre került a VIX volatilitási index viselkedése, mint a pénzügyi piacok várható instabilitásának integrált mutatója. Külön figyelmet fordítottak az Egyesült Államok vezető tőzsdéinek, az S&P 500 és a Dow Jones Industrial Average indexek dinamikájára 2025 március-áprilisi időszakában, amelyek a kereskedelmi korlátozások eskalációjával a legnagyobb piaci feszültséggel jellemezhetők. Kutatásra került az európai pénzügyi piacok reakciója (például a STOXX 600 index alapján), valamint az Ázsiai-Csendes-óceáni térség fő tőzsdeindexeinek dinamikája, különös figyelmet szentelve a Hang Seng, a Nikkei 225 és a Shanghai Composite indexeknek. Korrelációs elemzés készült a kereskedelmi politika bizonytalansági indexe (TPU), a VIX index, az S&P 500 és a NASDAQ tőzsdék indexei, valamint az amerikai dollár indexe (DXY) között, annak érdekében, hogy meghatározzák az Egyesült Államok kereskedelmi politikai kezdeményezései és a globális piacok pénzügyi reakciói közötti összefüggéseket. A kutatás összegzi az Egyesült Államok kereskedelmi politikájának legfontosabb következményeit, amelyek jelentős hatással vannak a globális pénzügyi piacok stabilitására. A tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy az Egyesült Államok kereskedelmi politikája, különösen a vámok és a szigorú szabályozási korlátozások alkalmazása, fokozott volatilitást okoz a tőzsdéken és más nemzetközi pénzügyi piacokon. Ez a fő tőzsdéi indexek csökkenésében, az eszközök volatilitásának növekedésében, a devizaárfolyamok ingadozásában és a befektetők bizalmának csökkenésében nyilvánul meg, ami negatívan befolyásolja a befektetések jövedelmezőségét és rontja a globális befektetési környezetet.

Kulcsszavak: kereskedelmi politika, pénzügyi piacok volatilitása, vámtarifák, tarifapolitika, tőzsdepiac, tőzsdei index.

Abstract. In today's globalised world, the trade policies of the world's leading economies play a key role in shaping trends in international financial markets. In recent years, US policy, in particular the introduction of customs tariffs and other trade restrictions, has been a powerful trigger for financial volatility. Such measures have not only changed the structure of world trade, but also increased uncertainty among investors, causing significant fluctuations in stock indices, exchange rates and international capital flows. The aim of this study is to determine the impact of US trade policy on the dynamics of financial markets and its role in shaping economic instability at the global level.

The paper describes the key stages of the implementation of US tariff policy in the first half of 2025, including the measures introduced and public statements made by the Donald Trump administration, which significantly influenced market sentiment and the dynamics of global financial indicators. The behaviour of the VIX volatility index as an integral indicator of expected instability in financial markets throughout the year is analysed. Particular attention is paid to the dynamics of the leading US stock markets – the S&P 500 and the Dow Jones Industrial Average – during March – April 2025, which were marked by the highest level of market tension due to the escalation of trade restrictions. The reaction of European financial markets (using the STOXX 600 index as an example) was studied, as well as the dynamics of the main stock indices in the Asia-Pacific region, in particular the Hang Seng, Nikkei 225 and Shanghai Composite. A correlation analysis was performed between the Trade Policy Uncertainty (TPU) index, the VIX index, the S&P 500 and NASDAQ stock indices, and the US dollar index (DXY) to identify the degree of correlation between US trade initiatives and the financial response of global markets. The main consequences of US trade policy, which significantly affect the stability of global financial markets, were summarised. It was concluded that US trade policy, in particular the application of tariffs and strict regulatory restrictions, causes increased volatility in stock and other international financial markets. This manifests itself in a decline in major stock indices, increased asset volatility, currency fluctuations and a decline in investor confidence, which negatively affects investment returns and worsens the investment climate at the global level.

Keywords: trade policy, financial market volatility, customs duties, tariff policy, stock market, stock index.

Постановка проблеми. У сучасній глобалізованій економіці фінансові ринки тісно пов'язані з торговельними потоками, а взаємозалежність між країнами через глобальні ланцюги постачання досягає безпрецедентного рівня. Це означає, що будь-які зміни в торговельній політиці однієї з провідних економік світу, зокрема Сполучених Штатів Америки, можуть мати глибокі та далекосяжні наслідки для світових фінансових і торговельних систем. Поворотним етапом у цьому контексті стало запровадження нової торговельної стратегії США в період президенства Дональда Трампа у 2025 році, що характеризується агресивною тарифною політикою, спрямованою проти основних торговельних партнерів та відходом від усталених принципів багатосторонньої співпраці в межах світової торговельної системи. Запровадження нових тарифів спричинило значну волатильність на світових фондових ринках, викликавши переоцінку ризиків серед інвесторів, переорієнтацію капіталу в захисні активи, а також зміни в поведінці учасників фінансового ринку. Зростаюча напруга у сфері міжнародної торгівлі, викликана новими обмеженнями, супроводжувалася збільшенням невизначеності щодо подальшого напрямку розвитку глобальної економіки. Саме тому дослідження впливу торговельної політики США як чинника, що здатен провокувати волатильність фінансових ринків і впливати на стабільність економічної системи в глобальному вимірі, є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній економічній літературі зростає інтерес до вивчення взаємозв'язку між торговельною політикою провідних держав світу та динамікою фінансових ринків. Наявні

дослідження підтверджують складність і багатовимірність впливу торговельної політики на фінансові ринки. Так, стаття Юссефа Айт Бенасера [1] присвячена дослідженню взаємозв'язку між невизначеністю торговельної політики США у 2015-2021 рр. та волатильністю фінансових ринків. Хок М. Е., Су-Ва Л., Уддін М. А. і Рахман А. [2] дослідили вплив невизначеності торговельної політики США, Китаю та Японії на прибутковість акцій та волатильність країн з нестабільною економікою, а саме Колумбії, Індонезії, Мексики, Південної Африки та Туреччини. Фе Ф., Люсей Б., Ванг Ц. [3] проаналізували вплив невизначеності в міжнародній торговельній політиці на фондові ринки США та Китаю в контексті торговельного конфлікту між цими країнами. Разом з тим, питання ролі саме торговельної політики США як детермінанти короткострокової та середньострокової волатильності фінансових ринків залишається актуальним і потребує подальшого вивчення, що і зумовлює мету даного дослідження.

Формування цілей статті. Метою дослідження ж визначення впливу торговельної політики США на динаміку фінансових ринків та її ролі у формуванні економічної нестабільності на глобальному рівні.

Виклад основного матеріалу. У 2025 році президент США Дональд Трамп продовжує здійснювати агресивну торговельну політику, яка спричиняє глибокі зрушення у глобальній економічній системі. Основним інструментом впливу залишаються тарифи, які використовуються як засіб тиску на торговельних партнерів з метою усунення так званих «несправедливих практик». Такі заходи позиціонуються як стимул для розвитку внутрішнього виробництва, підвищення державних доходів і посилення переговорних позицій США на міжнародному рівні. Однак часта зміна рішень, оголошення нових мит, призупинення або перегляд уже ухвалених заходів формуються нестабільне середовище для глобальної торгівлі. Це посилює невизначеність, створює дисбаланси у взаємодії між країнами та провокує коливання на фінансових ринках, ускладнюючи прогнозування подальших економічних тенденцій [4].

На рис. 1 представлено хронологію основних заходів тарифної політики та публічних заяв Дональда Трампа у першому півріччі 2025 році.

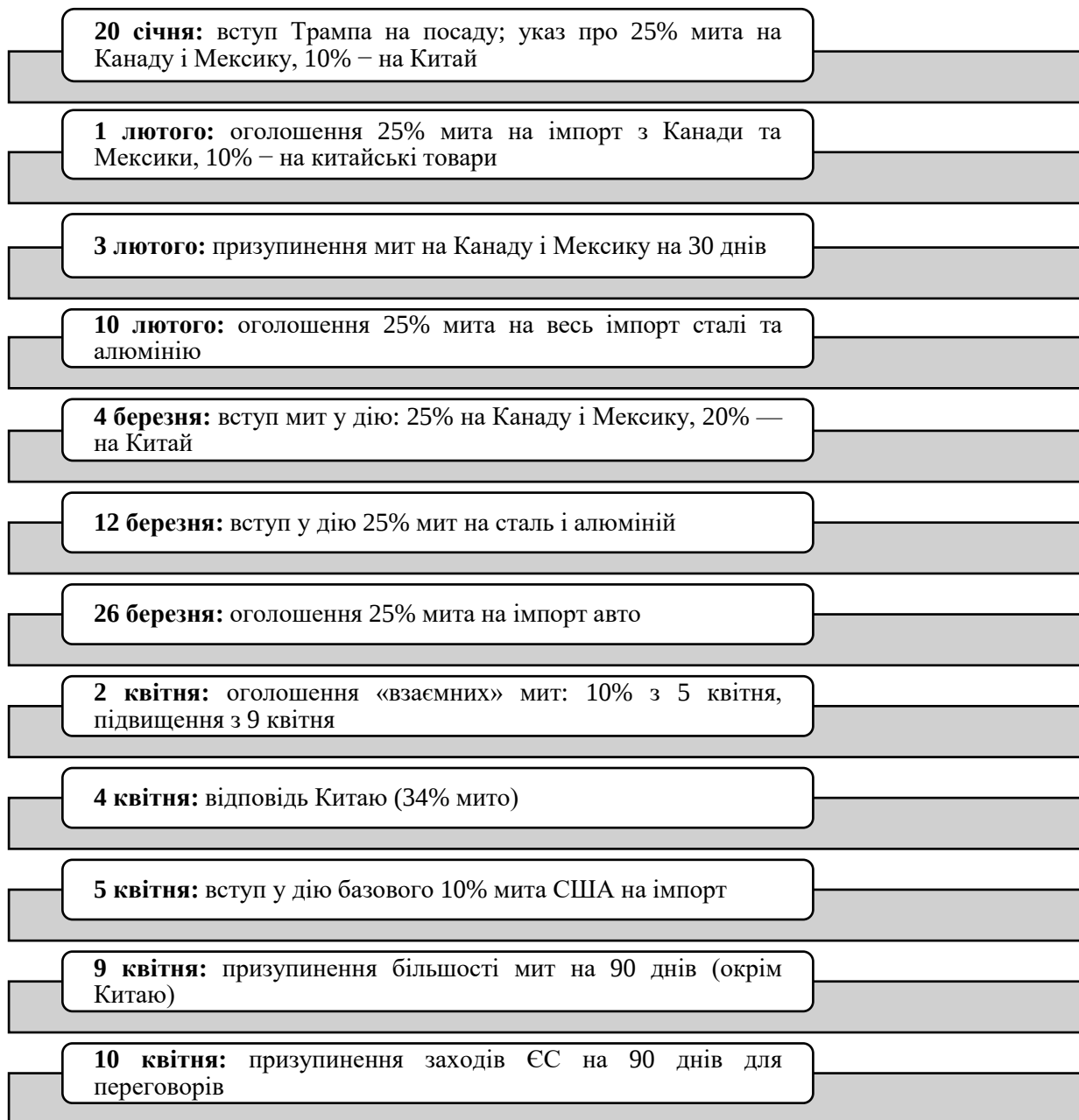

Рис. 1 Основні етапи тарифної політики Дональда Трампа у першому півріччі 2025 року

Джерело: сформовано автором за джерелом [5]

У 2025 році непослідовна та агресивна політика Дональда Трампа призвела до зростання торговельних бар'єрів та фінансової турбулентності. Після оголошення 2 квітня про масштабне підвищення мит ефективна середня ставка тарифу в США досягла 27% станом на 9 квітня, що є найвищим рівнем з 1901 року. Для порівняння, на початку року цей показник становив лише 2,4%. Навіть з урахуванням зміни споживчої поведінки очікується, що середня ставка залишатиметься на рівні 18% [6].

Це стало тригером для стрибка індексу волатильності (VIX) – індикатора очікуваної ринкової нестабільності. У квітні 2025 року значення індексу досягло 31,97, що є найвищим показником за весь аналізований період. Волатильність зберігалася на підвищеному рівні навіть після часткового відтермінування тарифів, що свідчить про глибоку невизначеність серед інвесторів. Для порівняння, у березні 2025 року це показник становив 21,84, а протягом 2024 року він коливався в межах 12-19 (рис. 2) [7].

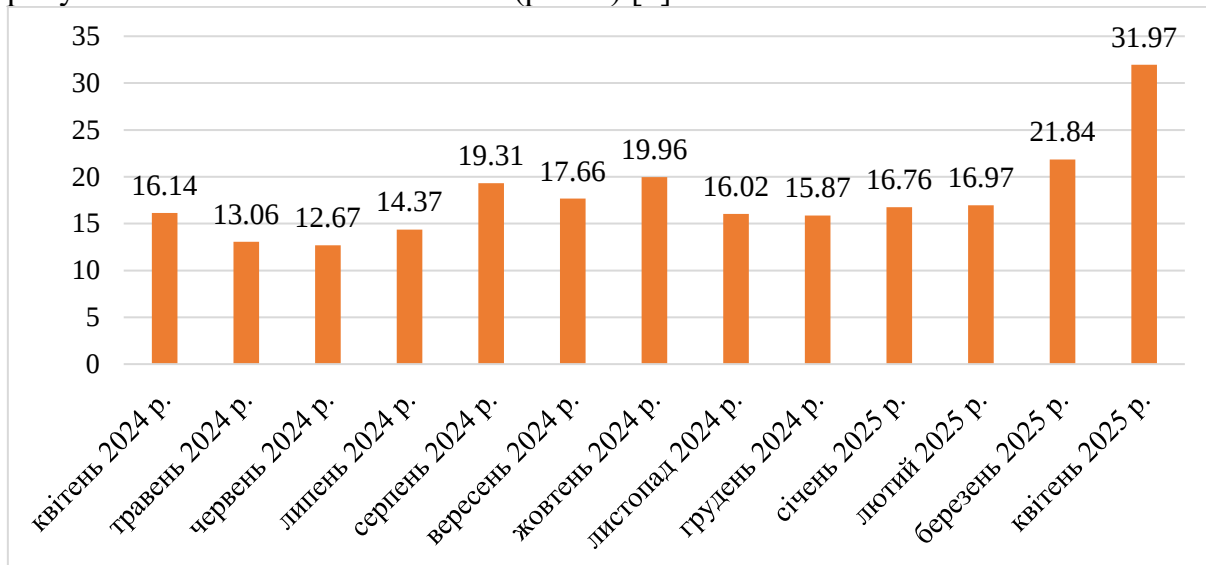

Рис. 2 Динаміка індексу волатильності VIX у 2024–2025 рр.

Джерело: сформовано автором за джерелом [8]

Коливання індексу S&P 500, зумовлені торговельною політикою США, тісно пов'язані з динамікою індексу волатильності, який зростає на тлі падіння фондового ринку, вказуючи на підвищену напругу серед інвесторів.

Починаючи з 20 лютого 2025 року, індекс S&P 500 демонстрував стійкий спад на тлі зростання занепокоєння інвесторів щодо зовнішньоторговельної політики президента Дональда Трампа. До 8 квітня він досягнув мінімуму 4982,77, що є найнижчим показником за рік, після чого спостерігалася короткочасна фаза консолідації. Однак подальше оголошення про 90-денне призупинення дії тарифів щодо більшості країн, за винятком Китаю, зумовило різке зростання індексу: S&P 500 підскочив на 9,5%, хоча залишався нижчим за рівень, зафіксований до оголошення про нові торговельні обмеження [10]. Динаміка індексу S&P 500 та відсоткових змін у 2025 р представлена на рис.3.

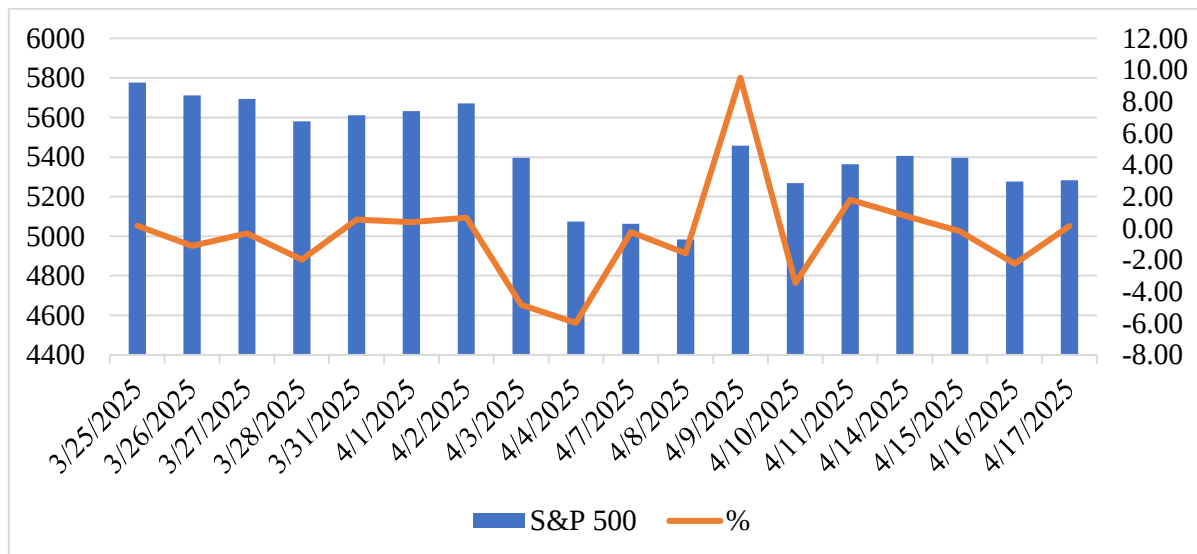

Рис. 3. Динаміка індексу S&P 500 та відсоткових змін у 2025 р.
 Джерело: сформовано автором за джерелом [9]

Падіння індексу S&P 500 було зумовлене, зокрема, різким зниженням акцій транснаціональних і технологічних компаній на тлі посилення ринкової невизначеності. Акції транснаціональних компаній зазнали значного падіння: Nike та Apple втратили 14% та 9% відповідно, а найбільше постраждали роздрібні продавці імпортованих товарів, зокрема Five Below (-28%), Dollar Tree (-13%) та Gap (-20%). Зниження торкнулося і технологічного сектору: акції Nvidia впали майже на 8%, а Tesla – більш ніж на 5% на тлі загального настрою відмови від ризику [11].

На рис. 4 представлено динаміку одного з найстаріших фондових індексів США – Dow Jones Industrial Average, який відображає зміни вартісних показників 30 найбільших промислових компаній країни.

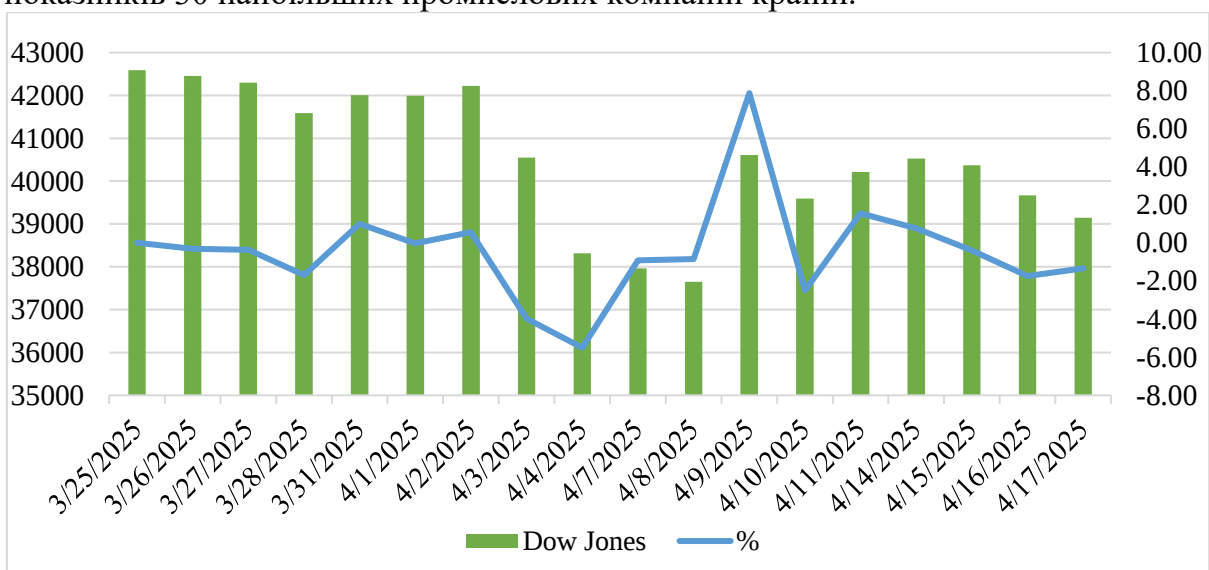

Рис. 4 Динаміка індексу Dow Jones та відсоткових змін у 2025 р.
 Джерело: сформовано автором за джерелом [12]

Суворість тарифних заходів, оголошених 2 квітня, призвела до того, що до 8 квітня індекс Dow Jones Industrial Average знизився майже на 4600 пунктів, або близько 11%. Натомість 9 квітня, після оголошення про пом'якшення торговельної політики, індекс підскочив на 7,8% – найвищий денний приріст за весь період другого президенства Дональда Трампа [13].

У квітні 2025 року волатильність на американському фондовому ринку досягла рівнів, що були характерні для 2020 року та фінансової кризи 2008 року, однак розвивалась значно динамічніше. Оголошені США торговельні тарифи спричинили хвилеподібний ефект, який поширився за межі країни, суттєво вплинувши на фінансові ринки Азії та Європи.

На рис. 5 представлено динаміку індексу STOXX 600, який є загальноєвропейським фондовим індексом, що охоплює 600 провідних компаній із 17 країн Європи та відображає загальний стан фондового ринку регіону.

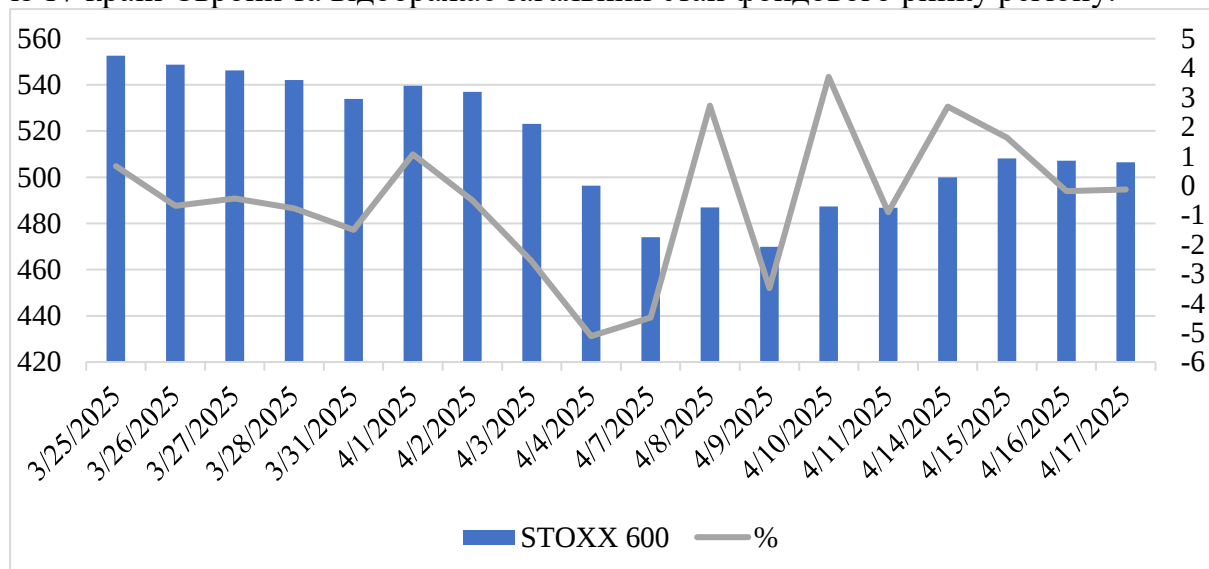

Рис. 5 Динаміка індексу STOXX 600 та відсоткових змін у 2025 р.

Джерело: сформовано автором за джерелом [14]

Європейські фондові ринки відреагували зниженням на оголошення 25 березня нових мит на імпорт автомобілів до США: вже 26 березня індекс STOXX 600 зменшився на 0,7%, після чого розпочався поступовий спад. Після оприлюднення нових тарифів 2 квітня індекс досяг річного мінімуму – 469,89 пунктів станом на 9 квітня, що означало зниження майже на 12,5%. Водночас 10 квітня STOXX 600 різко зріс на 3,7% – це стало найбільшим денним приростом за останні три роки, що було зумовлено тимчасовим послабленням тарифної політики США [15].

Азійські економіки є надзвичайно вразливими до загострення глобальних торговельних суперечок, оскільки залежать від американського попиту як ключового ринку збуту. Уповільнення або рецесія в США може спричинити зниження азійського експорту та посилити економічну нестабільність у регіоні.

Індекс Hang Seng (HSI) є одним із провідних фондових індексів Азії, який відображає динаміку акцій провідних компаній, що котируються на Гонконгській фондовій біржі (рис. 6).

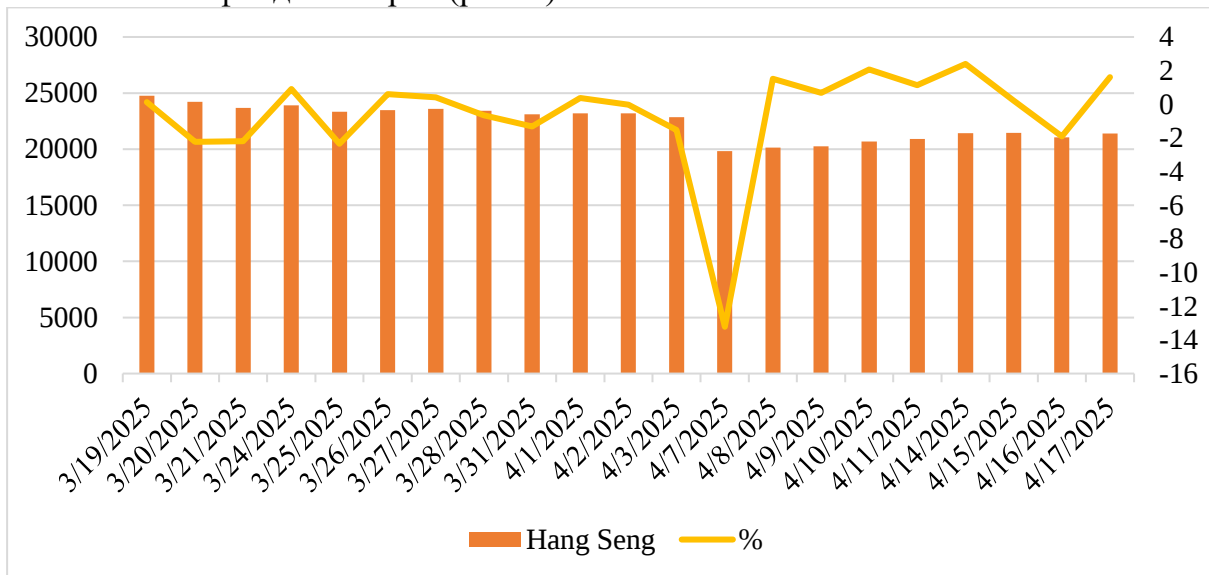

Рис. 6 Динаміка індексу Hang Seng та відсоткових змін у 2025 р.

Джерело: сформовано автором за джерелом [16]

7 квітня індекс Hang Seng впав на 13,22%, що стало найбільшим падінням з 2008 року. 8 квітня він відновився на 1,51%. Ці зміни свідчать про високу волатильність на ринку, зумовлену глобальними економічними ризиками [17].

На рис. 7 представлено динаміку головного японського фондового індексу Nikkei 225.

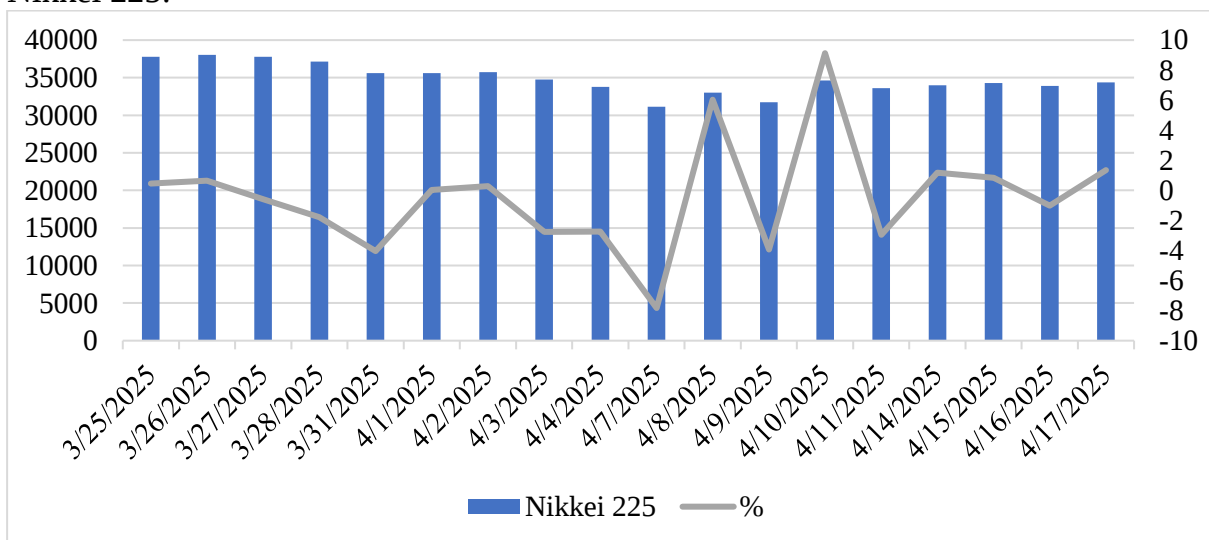

Рис. 7 Динаміка індексу Nikkei 225 та відсоткових змін у 2025 р.

Джерело: сформовано автором за джерелом [18]

У квітні індекс Nikkei 225 продемонстрував підвищену волатильність, зокрема різке падіння на 7,83% 7 квітня та стрибок на 9,13% 10 квітня після

оголошення про призупинення мит. На його динаміку впливали не лише торговельні загрози з боку США, а й зміцнення японської єни, що значно посилило тиск на експортоорієнтовані компанії Японії [10].

Варто окремо звернути увагу на фондовий ринок Китаю, який є одним із найбільш чутливих до змін у торговельній політиці США. З-поміж інших країн саме китайський імпорт зазнав найвищих тарифів – з 2 квітня 2025 року додаткові мита сягнули 145% [19].

На рис. 8 наведено динаміку індексу Shanghai Composite, що включає всі акції, що торгуються на Шанхайській фондовій біржі.

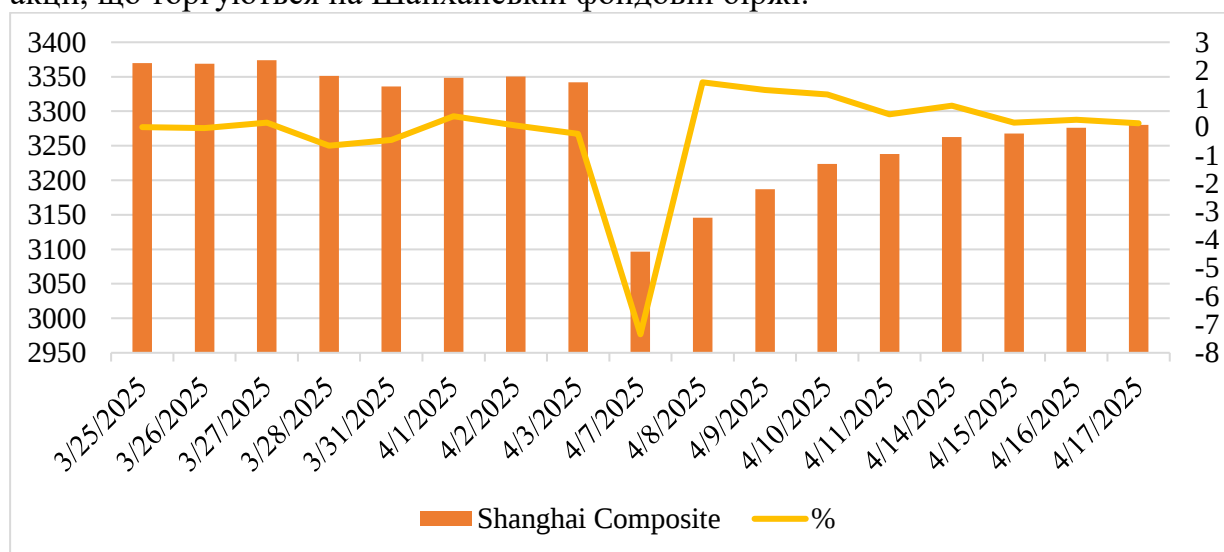

Рис. 8 Динаміка індексу Shanghai Composite та відсоткових змін у 2025 р.

Джерело: сформовано автором за джерелом [20]

Індекс Shanghai Composite у період з 25 березня по 17 квітня 2025 року характеризувався незначними коливаннями в межах кількох відсотків, за винятком 7 квітня, коли було зафіксовано найбільш значне падіння – індекс знизився на 7,34% до рівня 3096,58 пунктів. Така різка корекція відображає тимчасову турбулентність на ринку, проте подальша динаміка свідчить про його загальну стійкість. Уже наступного торгового дня індекс розпочав поступове відновлення, демонструючи позитивну тенденцію. Вказану стабільність фондового ринку забезпечує активне втручання держави, зокрема через створення кількох державних фондів багатства – так званих національних команд інвесторів. Дані структури виконують функцію стабілізаторів ринку, оперативно реагуючи на періоди підвищеної волатильності та запобігаючи значним обвалам фондового ринку [19].

З метою виявлення взаємозв'язків між індексом невизначеності торговельної політики та динамікою окремих фінансових індикаторів було здійснено кореляційний аналіз. Для аналізу було обрано такі показники: індекс невизначеності торговельної політики (TPU), індекс волатильності (VIX),

фондові індекси S&P 500 і NASDAQ, а також індекс долара США (DXY). У таблиці 1 надано його результати кореляційного аналізу.

Таблиця 1.

**Кореляційна матриця торговельної невизначеності та реакції
 фінансових ринків***

	TPU	VIX	S&P 500	NASDAQ	DXY
TPU					
VIX	0,854				
S&P 500	-0,800	-0,791			
NASDAQ	-0,691	-0,743	0,960		
DXY	-0,537	-0,550	0,734	0,789	

* Сформовано автором за джерелами [8, 9, 21, 22, 23]

Дуже висока позитивна кореляційна залежність спостерігається між індексом невизначеності торговельної політики та індексом волатильності (0,854), оскільки зростання TPU, який фіксує як фактичні, так і очікувані зміни у торговельній політиці, підвищує рівень тривожності серед інвесторів і збільшує загальну невизначеність на ринках. Інші змінні демонструють сильну від'ємну кореляцію з індексом невизначеності торговельної політики: зокрема, S&P 500 (-0,800), NASDAQ Composite (-0,691) та індекс долара США (-0,537). Це свідчить про те, що посилення торговельної напруженості, зокрема запровадження мит, негативно впливає на динаміку фондових індексів і курс долара США щодо основних валют.

Водночас спостерігається дуже висока позитивна кореляція між індексами S&P 500 та NASDAQ Composite (0,960), що пояснюється значним перетином компаній у їхньому складі, особливо в технологічному секторі. Індекс долара США також демонструє позитивну кореляцію з фондовими індексами (S&P 500 – 0,734, NASDAQ – 0,789), оскільки зростання ринкової активності часто супроводжується зміцненням долара США.

Торговельна політика США, особливо запровадження тарифів, жорстких обмежень та перегляд умов міжнародних угод, формує нестабільність на глобальних фінансових ринках. Це безпосередньо впливає на поведінку інвесторів, структуру активів, динаміку валют і загальний інвестиційний клімат. Унаслідок таких змін фінансові ринки стикаються з підвищеним рівнем ризику та втратами довіри. Основні наслідки включають:

1. падіння фондових індексів через панічні розпродажі й зниження прибутковості корпорацій;
2. підвищення волатильності активів, що ускладнює оцінку ризиків і формування збалансованих портфелів;
3. відтік капіталу з ризикових секторів на користь більш безпечних інструментів або валют;
4. коливання валютних курсів, викликані змінами в торговому балансі, монетарній політиці та настроях ринку;

5. послаблення ролі долара як «безпечної гавані», що спонукає інвесторів шукати альтернативи серед інших валют або активів;

6. зниження прибутковості інвестицій унаслідок нестабільності та зниження доходів на фінансових ринках;

7. зростання ризиків валютних і фінансових шоків, які можуть мати транснаціональний ефект;

8. падіння довіри до фінансової системи, що послаблює стабільність ринків і ускладнює залучення фінансування [24].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, торговельна політика США, зокрема застосування тарифів та жорстких регуляторних обмежень, призводить до підвищеної нестабільності на фондових та інших глобальних фінансових ринках. Наслідком цього є зниження основних фондових індексів, зростання волатильності фінансових активів, коливання валютних курсів та зниження рівня довіри інвесторів, що негативно впливає на загальну прибутковість інвестицій та погіршує інвестиційний клімат на міжнародному рівні. Подальший науковий пошук має бути спрямований на вивчення динаміки валютних курсів у відповідь на торговельні обмеження США та оцінку ролі альтернативних активів як засобів захисту капіталу.

Список використаних джерел

1. Ait Benasser Youssef. Measuring Trade Policy Uncertainty and its Impact on Financial Market Volatility: A Perception-Based Approach. 2025. URL: <https://ssrn.com/abstract=5197642>
2. Hoque M. E., Soo-Wah L., Uddin M. A., Rahman A. International trade policy uncertainty spillover on stock market: Evidence from fragile five economies. *The Journal of International Trade & Economic Development*. 2022. 32(1), 104–131. URL: <https://doi.org/10.1080/09638199.2022.2072520>
3. Feng He, Brian Lucey, Ziwei Wang. Trade policy uncertainty and its impact on the stock market – evidence from China-US trade conflict. *Finance Research Letters*. 2021. Vol. 40. URL: <https://doi.org/10.1016/j.frl.2020.101753>.
4. Partington R., Swan L. Trump's tariff war – a timeline of key announcements and events. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2025/apr/02/trumps-tariff-war-a-timeline-of-key-announcements-and-events>
5. Minsberg T. A Timeline of Trump's On-Again, Off-Again Tariffs. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/2025/03/13/business/economy/trump-tariff-timeline.html/>
6. Tompkins T. How Massive Are Trump's Tariffs? Here Are 3 Graphs That Explain. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/here-are-3-graphs-that-explain-new-trump-tariffs-11709174>.
7. Laidley C. Trump's Unpredictable Tariff Policies Create Stock Market Confusion—and Opportunity. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/trump-tariffs-stock-market-volatility-buying-opportunity-11713537>
8. CBOE Volatility Index: VIX. Federal Reserve Economic Data. URL: <https://fred.stlouisfed.org/series/VIXCLS>
9. S&P 500 (^GSPC). Yahoo Finance. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/^GSPC/>.
10. Beauchamp C. Global Markets React to New US Tariffs: What Traders Need to Know. IG. URL: <https://www.ig.com/uk/news-and-trade-ideas/global-markets-react-to-new-us-tariffs-as-volatility-increases-250304>
11. Evans B., Melloy J., Singh P. Dow nosedives 1,600 points, S&P 500 and Nasdaq drop the most since 2020 after Trump's tariff onslaught. CNBC. URL: <https://www.cnbc.com/2025/04/02/stock-market-today-live-updates-trump-tariffs.html>

12. Dow Jones Industrial Average (^DJI). Yahoo Finance. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/^DJI/>
13. The Associated Press. How the stock market made back all its losses after Trump escalated the trade war. Fortune. URL: <https://fortune.com/2025/05/04/stock-market-rebound-sp500-trump-trade-war-liberation-day-tariffs/>
14. STXE 600 (^STOXX). Yahoo Finance. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/^STOXX/>
15. Reid J., Taylor C., Kiderlin S. Europe stocks close 3.7% higher for best session in three years as U.S. sell-off resumes. NBC 5 Dallas-Fort Worth. URL: <https://www.nbcdfw.com/news/business/money-report/european-markets-set-to-jump-at-the-open-after-trump-changes-course-on-tariffs/3813443/?os=f&ref=app>
16. Hang Seng Index (^HSI). Yahoo Finance. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/^HSI/>
17. Shidong Z., Ao Y., Ren D. Hong Kong rebounds as other Asia-Pacific indices enter bear market. South China Morning Post. URL: <https://www.scmp.com/business/china-business/article/3305755/hong-kong-stocks-fall-following-rebound-us-tariffs-china-loom-large>
18. Nikkei 225 (^N225). Yahoo Finance. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/^N225/>
19. Why China's stock market hasn't crashed despite steep Trump tariffs: Lower valuations, state-owned wealth funds 'Make Chinese Stocks Great Again'. Bhaskar English. URL: <https://www.bhaskarenglish.in/business/news/why-chinas-stock-market-hasnt-crashed-at-trump-tariff-backdrop-sse-composite-index-134824377.html>
20. SSE Composite Index. Yahoo Finance. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/000001.SS/>
21. Trade Policy Uncertainty (TPU) Index. Matteo Iacoviello's Homepage. URL: <https://www.matteoiacoviello.com/tpu.htm>
22. NASDAQ Composite (^IXIC). Yahoo Finance. URL: <https://finance.yahoo.com/quote/^IXIC/>
23. US Dollar Index Historical Data (DXY). Investing.com. URL: <https://www.investing.com/indices/usdollar-historical-data>
24. Feingold S. Why trade tensions are a 'storm cloud' over financial markets. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/stories/2025/04/tariffs-trade-tensions-storm-cloud-stocks-financial-markets/>

References

1. Ait Benasser, Youssef (2025). Measuring Trade Policy Uncertainty and its Impact on Financial Market Volatility: A Perception-Based Approach. <https://ssrn.com/abstract=5197642>
2. Hoque, M. E., Soo-Wah, L., Uddin, M. A., & Rahman, A. (2022). International trade policy uncertainty spillover on stock market: Evidence from fragile five economies. *The Journal of International Trade & Economic Development*, 32(1), 104–131. <https://doi.org/10.1080/09638199.2022.2072520>
3. Feng, He, Brian, Lucey, & Ziwei, Wang (2021). Trade policy uncertainty and its impact on the stock market – evidence from China-US trade conflict, *Finance Research Letters*. Vol. 40. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2020.101753>.
4. Partington, R., & Swan, L. (2025, April 2). Trump's tariff war – a timeline of key announcements and events. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/us-news/2025/apr/02/trumps-tariff-war-a-timeline-of-key-announcements-and-events>
5. Minsberg, T. (2025, March 13). A Timeline of Trump's On-Again, Off-Again Tariffs. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2025/03/13/business/economy/trump-tariff-timeline.html>
6. Tompkins, T. (2025, April 4). How Massive Are Trump's Tariffs? Here Are 3 Graphs That Explain. *Investopedia*. <https://www.investopedia.com/here-are-3-graphs-that-explain-new-trump-tariffs-11709174>
7. Laidley, C. (2025, April 11). Trump's Unpredictable Tariff Policies Create Stock Market Confusion—and Opportunity. *Investopedia*. <https://www.investopedia.com/trump-tariffs-stock-market-volatility-buying-opportunity-11713537>
8. Federal Reserve Economic Data. CBOE Volatility Index: VIX. <https://fred.stlouisfed.org/series/VIXCLS>.

9. Yahoo Finance. S&P 500 (^GSPC). <https://finance.yahoo.com/quote/^GSPC/>
10. Beauchamp, C. (2025, March 4). Global Markets React to New US Tariffs: What Traders Need to Know. IG. <https://www.ig.com/uk/news-and-trade-ideas/global-markets-react-to-new-us-tariffs-as-volatility-increases-250304>
11. Evans, B., Melloy, J., & Singh, P. (2025, April 2). Dow nosedives 1,600 points, S&P 500 and Nasdaq drop the most since 2020 after Trump's tariff onslaught. CNBC. <https://www.cnn.com/2025/04/02/stock-market-today-live-updates-trump-tariffs.html>
12. Yahoo Finance. Dow Jones Industrial Average (^DJI). <https://finance.yahoo.com/quote/^DJI/>
13. The Associated Press (2025, May 4). How the stock market made back all its losses after Trump escalated the trade war. Fortune. <https://fortune.com/2025/05/04/stock-market-rebound-sp500-trump-trade-war-liberation-day-tariffs/>
14. Yahoo Finance. STXE 600 (^STOXX). <https://finance.yahoo.com/quote/^STOXX/>
15. Reid, J., Taylor, C., & Kiderlin, S. (2025, April 9). Europe stocks close 3.7% higher for best session in three years as U.S. sell-off resumes. NBC 5 Dallas-Fort Worth. <https://www.nbcdfw.com/news/business/money-report/european-markets-set-to-jump-at-the-open-after-trump-changes-course-on-tariffs/3813443/?os=f/&ref=app>
16. Yahoo Finance. Hang Seng Index (^HSI). URL: <https://finance.yahoo.com/quote/^HSI/>
17. Shidong, Z., Ao, Y., & Ren, D. (2025, April 9). Hong Kong rebounds as other Asia-Pacific indices enter bear market. South China Morning Post. <https://www.scmp.com/business/china-business/article/3305755/hong-kong-stocks-fall-following-rebound-us-tariffs-china-loom-large>
18. Yahoo Finance. Nikkei 225 (^N225). <https://finance.yahoo.com/quote/^N225/>
19. Why China's stock market hasn't crashed despite steep Trump tariffs: Lower valuations, state-owned wealth funds 'Make Chinese Stocks Great Again'. Bhaskar English. <https://www.bhaskarenglish.in/business/news/why-chinas-stock-market-hasnt-crashed-at-trump-tariff-backdrop-sse-composite-index-134824377.html>
20. Yahoo Finance. SSE Composite Index. <https://finance.yahoo.com/quote/000001.SS/>
21. Matteo Iacoviello's Homepage. Trade Policy Uncertainty (TPU) Index. <https://www.matteoiacoviello.com/tpu.htm>
22. Yahoo Finance. NASDAQ Composite (^IXIC). <https://finance.yahoo.com/quote/^IXIC/>
23. Investing.com. US Dollar Index Historical Data (DXY). <https://www.investing.com/indices/usdollar-historical-data>
24. Feingold, S. (2025, April 17). Why trade tensions are a 'storm cloud' over financial markets. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/stories/2025/04/tariffs-trade-tensions-storm-cloud-stocks-financial-markets/>

<i>Отримано:</i>	28.05.2025	<i>Beérkezett:</i>	2025.05.28	<i>Received:</i>	28.05.2025
<i>Прийнято до друку:</i>	17.06.2025	<i>Elfogadva:</i>	2025.06.17	<i>Accepted:</i>	17.06.2025
<i>Опубліковано:</i>	25.06.2025	<i>Megjelent:</i>	2025.06.25	<i>Published:</i>	25.06.2025